

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 3C/192/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814207892
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8814207892.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Milanom Vaľušom v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 831 154 zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Karadžičova 8, P.O.BOX 205, 810 00 Bratislava, proti žalovaným: 1. O. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Ď. XX, 2. X. G., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX Ď. XX, 3. Š. A., nar. X.X.XXXX, bytom XXX XX I. XX, o zaplatenie sumy 4834,71 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaní v 1. rade a 2. rade spoločne a nerozdielne a žalovaný v 3. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 2138,22 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 2138,22 eur od 19.2.2013 do zaplatenia, a to všetko im povoľuje uhradiť v 50-eurových mesačných splátkach splatných vždy každého 20-teho dňa toho ktorého mesiaca k rukám žalobcu, začínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pod následkom straty výhody splátok.

Splnením povinnosti jedným zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť plnenia ostatných žalovaných.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu z a m i e t a .

O trovách konania súd rozhodne do 30 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 3.9.2014 domáhal voči žalovaným zaplatenia sumy 4834,71 eur spolu s úrokom vo výške 8,75 % ročne zo sumy 4077,33 eur od 9.3.2013 až do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že o zaplatenie pohľadávky vo výške 4834,71 eur s prísl. právny predchodca žalobcu spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom: Tomášikova 48, Bratislava 832 37, IČO: 00 151 653 poskytla žalovaným v 1.a 2. rade na základe úverovej zmluvy č. 0451627902 uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými v 1. a 2. rade dňa 21.10.2004 (ďalej len „úverová zmluva“) úver s dohodnutou výškou ročnej úrokovej sadzby 11,8 % p.a., ktorý sa žalovaní v 1.a 2. rade zaviazali uhradiť formou 120 pravidelných mesačných splátok vo výške 2190,00 Sk (72,69 eur) s dátumom splatnosti prvej splátky dňa 20.11.2004, dátum konečnej splatnosti úveru bol pôvodne zmluvnými stranami dohodnutý k 20.10.2014. V rozpore so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy žalovaní svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky istiny a úrokov úveru neplnili riadne a včas, v lehotách mesačných splátok úveru, čím nastal prípad porušenia podmienok úverovej zmluvy podľa ust. 7.6. bod 7.6.1. písm. a) Všeobecných obchodných podmienok úverovej zmluvy. Vzhľadom na trvajúce omeškание žalovaných s platením zmluvne dohodnutých splátok istiny a úrokov úveru, právny predchodca žalobcu vyhlásil k 18.02.2013 mimoriadnu splatnosť poskytnutého

úveru v súlade s ust. čl. 7.6. bod 7.6.1 Všeobecných obchodných podmienok úverovej zmluvy, čím sa pohľadávka z úverovej zmluvy stala splatnou v celom rozsahu. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, t.j. k 18.02.2013 predstavovala pohľadávka z úverovej zmluvy sumu v celkovej výške 5102,32 eur, pozostávajúcu z istiny nesplatennej časti úveru vo výške 4077,33 eur, z nesplatených úrokov vo výške 736,45 eur, z nesplatených poplatkov vo výške 20,93 eur, z nesplatených zmluvných úrokov z omeškania vo výške 250,22 eur a z nesplatených zákonných úrokov z omeškania vyčíslených ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Právny predchodca žalobcu v písomnom oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zároveň vyzval žalovaných na okamžitú úhradu dlžnej sumy 5102,32 eur spolu s príslušenstvom v lehote do 10 dní odo dňa doručenia oznámenia. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru bolo žalovaným doručené dňa 26.02.2013. Žalovaní svoj záväzok v poskytnutej lehote splatnosti do 08.03.2013 nezaplatili, voči žalobcovi sú tak od 09.03.2013 v omeškaní zo zaplatením pohľadávky z úverovej zmluvy. Právny predchodca žalobcu v písomnom oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zároveň vyzval žalovaného na okamžitú úhradu dlžnej sumy 5102,32 eur spolu s príslušenstvom v lehote do 10 dní odo dňa doručenia oznámenia. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru bolo žalovaným doručené dňa 26.02.2013. Žalovaní svoj záväzok v poskytnutej lehote splatnosti do 08.03.2013 nezaplatili, voči žalobcovi sú tak od 09.03.2013 v omeškaní zo zaplatením pohľadávky z úverovej zmluvy. Pohľadávka žalobcu s príslušenstvom vzniknutá z titulu nesplateného úveru žalovanými v 1. a 2. rade na základe úverovej zmluvy je zabezpečená ručiteľským vyhlásením žalovaného v 3. rade v písomnej dohode o ručení uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. a žalovaným v 3. rade ako ručiteľom. V písomnej dohode o ručení sa žalovaný v 3. rade zaviazal, že uspokojí pohľadávku žalobcu z titulu nesplateného úveru v prípade, ak žalovaní v 1. a 2. rade nesplnia svoj záväzok zaplatiť žalobcovi niektorú z pohľadávok vzniknutých na základe úverovej zmluvy riadne a včas. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, Bratislava 832 37, IČO: 00 151 653 ako postupcom a spoločnosťou Intrum Justitia Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom: Karadžičova 8, Bratislava 821 08 ako postupníkom dňa 28.3.2013 bola pohľadávka voči žalovaným z titulu nesplateného úveru č.0451627902 postúpená spoločnosti Intrum Justitia Slovakia s.r.o., o čom boli žalovaní upovedomení písomným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky v súlade s ust. § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Postupca postúpil žalobcovi pohľadávku v celkovej výške 5173,24 eur, pozostávajúcu z istiny nesplatennej časti úveru vo výške 4077,33 eur, nesplatených riadnych úrokov úveru vo výške 736,45 eur, nesplatených poplatkov vo výške 20,93 eur, z nesplatených zmluvných úrokov z omeškania vo výške 250,22 eur a z nesplatených zákonných úrokov z omeškania vo výške 88,31 eur (v špecifikácii postúpenej pohľadávky „UONZ“). Žalobca sa týmto žalobným návrhom domáha zaplatenia sumy v celkovej výške 4834,71 eur pozostávajúcej z nesplatennej istiny úveru vo výške 4077,33 eur, nesplatených riadnych úrokov úveru vo výške 736,45 eur a nesplatených poplatkov vo výške 20,93 eur spolu so zákonným úrokom z omeškania z nesplatennej istiny úveru odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na splatenie pohľadávky poskytnutej žalovaným v Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, t.j. od 09.03.2013 .

Žalovaný v 1. rade uviedol, že si je vedomý svojho dlhu a chce ho splácať v splátkach, namietol premlčanie svojho dlhu.

Žalovaná v 2. rade žiadala o možnosť zaplatiť dlh v splátkach, pričom zároveň namietala premlčanie nároku žalobcu.

Žalovaný v 3. rade uviedol, že súhlasí s mesačnými splátkami.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami a to Zmluvou o splátkovom úvere č. 0451627902 zo dňa 21.10.2004, Dohodou o ručení zo dňa 21.10.2004, Všeobecnými obchodnými podmienkami účinnými od 1.11.2010, Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 0329/2013/CE, Prílohou č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok č. 0329/2013/CE, oznámeniami o postúpení pohľadávky zo dňa 5.4.2013 a kópiami doručeníek a oznámeniami o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 27.2.2013 a kópiami doručeníek. Ďalej vykonal dokazovanie oboznámením sa s písomným podaním žalobcu zo dňa 4.12.2014 a prílohami - výpisom z účtu žalovaných a Sadzobníkom poplatkov, Všeobecnými obchodnými podmienkami a Obchodnými podmienkami Slovenskej sporiteľne,

a.s. pre poskytovanie Úverov a Povolených prečerpaní Privátnym klientom a MIKRO podnikateľom. Ďalej vykonal dokazovanie oboznámením sa s písomným podaním žalovaného v 1. rade zo dňa 30.11.2014, zo dňa 30.12.2014, písomným podaním žalovaného v 3. rade, výpoveďou žalovanej v 2. rade, písomným podaním žalobcu zo dňa 19.3.2015 a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

Žalobca v písomnom podaní uviedol, že pohľadávka žalobcu čo do právneho dôvodu a výšky predstavuje neuhradenú časť úveru poskytnutého žalovaným právny predchodcom žalobcu na základe zmluvy o splátkovom úvere č. 0451627902. Zo žalobcom predloženého podrobného položkovitého výpisu obrátov na úverovej zmluve je preukázaný kompletný historický vývoj žalovanej pohľadávky. Na úver počas trvania úverového vzťahu žalovaní zaplatili sumu vo výške 3581,67 eur. V dôsledku omeškania žalovaných s riadnym a včasným plnením platobných povinností predchodca žalobcu zúčtoval konečný stav zostatku úveru k 30.09.2011. Konečný stav zostatku úveru k danému dňu, predstavoval neuhradenú sumu 4077,33 eur. Predmetná suma tak zodpovedá neuhradenej časti úveru. Od tohto dátumu žalovaní na úhradu úveru právny predchodcovi žalobcu ani žalobcovi zaplatili len sumu v celkovej výške 35 eur, platbou vo výške 15 eur zo dňa 26.3.2013 a platbou vo výške 20 eur zo dňa 21.2.2012. Tieto úhrady boli v súlade s ust. čl. I. bod 1 Zmluvy o úvere v spojení s ust. čl. 5 bod 5.2 Obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne a.s. pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a mikro podnikateľom (Úverové podmienky) na úhradu splatných poplatkov a úrokov z omeškania. Neuhradená časť úveru vo výške 4077,33 eur pozostáva z nesplatených istiny úveru, z riadnych úrokov vyčíslených za obdobie od uzavretia úverovej zmluvy, t.j. od 21.10.2004 do 30.09.2011, ktoré neboli k 30.09.2011 uhradené a z poplatkov, vyčíslených za obdobie od uzavretia úverovej zmluvy, t.j. od 21.10.2004 do 30.09.2011, ktoré neboli k 30.09.2011 uhradené. Čo sa týka nesplatených riadnych úrokov vo výške 736,45 eur v špecifikácii postúpenej pohľadávky „Riadne úroky“, tieto predstavujú riadne úroky za obdobie od 01.10.2011 do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, t.j. do 18.02.2013, ktoré boli vyčíslené z konečného zostatku úveru v súlade s čl. 7. bod 7.4. Všeobecných obchodných podmienok spol. Slovenská sporiteľňa, a.s., pričom úroková sadzba, t.j. sadzba na základe ktorej sa vypočítavajú úroky bola dojednaná zmluvnými stranami v Zmluve o úvere v čl. 1 bod. 1 vo výške 11,80 % p.a. Súdu týmto podaním predkladáme vyčíslenie riadnych úrokov za jednotlivé mesiace. Nesplatené poplatky za správu úveru vo výške 20,93 eur predstavujú poplatky za správu úveru za obdobie od 01.10.2011 do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, t.j. do 18.02.2013. Žalovaným bol za toto obdobie v súlade s čl. 1. bod 1 Úverovej zmluvy v spojení s ust. čl. 16.1.1 Všeobecných obchodných podmienok, úkonu účtovaný poplatok za správu úveru podľa bodu 9b) Sadzobníka poplatkov a náhrad Slovenskej sporiteľne, a.s. platného od 1.10.2010 vo výške 2,99 eur.

Žalovaná v 2. rade vo svojej výpovedi uviedla, že spolu so svojím manželom a žalovaným v 3. rade žiadajú o povolenie uhradiť dlh v splátkach po 50 eur, nakoľko jej manžel síce pracuje, musia však zabezpečiť syna, ktorý študuje v na strednej škole v Giraltovciach. Žalovaná v 2. rade je nezamestnaná, bývajú v rodinnom dome, pričom musia uhradiť potreby spojené s užívaním bytu. Žalovaný v 3. rade má zlý zdravotný stav, tiež nemá z čoho zaplatiť naraz. Pôžičku brali v roku 2004. V roku 2008 stratil žalovaný v 1. rade zamestnanie, preto prestali splácať. Namietala premlčanie nároku.

Žalobca a žalovaní v 1 a 2. rade ako dlžníci uzavreli dňa 21.10.2004 zmluvu o splátkovom úvere č. 0451627902. V zmysle základných podmienok zmluvy bolo predmetom tejto zmluvy o úvere poskytnutie splátkového úveru Bankou Džánikovi v sume, mene a za podmienok dohodnutých v tejto zmluve o úvere. Džánik bol povinný za podmienok dohodnutých v úverovej zmluve poskytnutý úver splatiť, platiť úroky a plniť ďalšie podmienky dohodnuté v úverovej zmluve. Výška úveru bola dohodnutá v sume 4979,09 eur (150 000,- Sk), pričom išlo o spotrebný úver bezúčelový, s úrokovou sadzbou vo výške 11,80 % p. a. v deň podpisu zmluvy. Poplatok za správu úveru bol v sume 1,33 eur (40,- Sk) mesačne. Žalovaní sa zmluvou zaviazali splatiť úver v splátkach vo výške 72,69 eur (2190,- Sk) vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci so splatnosťou prvej splátky dňa 20.11.2004 a konečnou splatnosťou úveru dňa 20.10.2014.

Z dohody o ručení zo dňa 21.10.2004 medzi pôvodným veriteľom Slovenská sporiteľňa a.s. a ručiteľom žalovaným v 3. rade vyplýva, že tento sa zaviazal uspokojiť pohľadávku žalovaných v 1. a 2. rade zo

zmluvy o splátkovom úvere č. 0451627902 v prípade, ak dlžníci neuhradia veriteľovi pohľadávku riadne a včas.

Podľa bodu 2. článku V. zmluvy, dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil s VOP a Úverovými podmienkami, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne vyhlasuje, že sa oboznámil so sadzobníkom a súhlasí s ním, pričom pre účely úverovej zmluvy sa VOP rozumejú Všeobecné obchodné podmienky vydané Veriteľom s účinnosťou od 1.8.2002.

Ako vyplýva z bodu 3. článku V. zmluvy všetky právne vzťahy vyslovene neupravené v úverovej zmluve sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami VOP, ktoré sú súčasťou úverovej zmluvy, Obchodným zákonníkom a ostatnými právnymi predpismi, a to v tomto poradí.

Podľa bodu 4. článku V. zmluvy zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú, podľa § 262 Obchodného zákonníka spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

V zmysle článku 7., bod 7.2.4. Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len „VOP“), banka poskytne splátkový úver, t. j. peňažné prostriedky do výšky určenej v zmluve o úvere a po splnení podmienok uvedených v zmluve o úvere a to takým spôsobom, že pripíše peňažné prostriedky v prospech účtu uvedeného v základných podmienkach zmluvy o úvere. Vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov a úrokov sa uskutoční formou splátok klienta.

Ako vyplýva z článku 7., body 7.3.2., 7.3.3. VOP, pohľadávku z úveru, ktorá sa skladá z istiny, jej súčasti a príslušenstva spláca Klient pravidelnými splátkami, periodicitou dohodnutou v základných podmienkach zmluvy o úvere. Splátka je uhradená včas, ak je pripísaná na účet banky najneskôr v deň splatnosti splátky a banka má možnosť poukázanou sumou nakladať.

Podľa Článku 7, bod 7.4.2. VOP, úver sa úročí denne odo dňa poskytnutia úveru do dňa predchádzajúceho dňu splatenia úveru. Klient je povinný zaplatiť banke úroky z úveru v posledný deň každého úrokového obdobia, t. j. časového obdobia dohodnutého v zmluve o úvere resp. spôsobom v nej dohodnutým, počas ktorého sú Bankou účtované úroky, na konci ktorého sú úroky splatné a po ktorom môže nasledovať ďalšie úrokové obdobie.

V zmysle článku 7., bod 7.6.1. VOP, ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvného dojednania zo strany Klienta alebo, ak je Klient v omeškaní so splatením jednej splátky istiny alebo úrokov, ktoré tvoria viac ako 10 dní, banka je oprávnená a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t. j. požiadať splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere, a klient je povinný splatiť pohľadávku zo zmluvy o úvere v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti, b) vypovedať zmluvu o úvere, alebo od nej odstúpiť. Účinnosť výpovede banky nastáva okamžite bez výpovednej lehoty, dňom jej doručenia klientovi. Odstúpením od zmluvy o úvere nezaniká záväzok klienta splatiť pohľadávku banky vrátane jej príslušenstva.

Pri doručovaní písomností poštou sa zásielka považuje za doručенú v tuzemsku tretí deň po jej odoslaní a v cudzine siedmy deň po jej odoslaní (bod 10.3 VOP).

Podľa bodu 19.16 VOP klient súhlasí s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť na tretiu osobu akékoľvek svoje pohľadávky a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, ako aj bez ohľadu na to, či banka vzniesla v súvislosti s takouto pohľadávkou akúkoľvek požiadavku, alebo nie, voči klientovi na tretiu osobu, alebo previesť akékoľvek svoje záväzky na tretiu osobu. Klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči banke alebo previesť svoje záväzky voči nej na tretiu osobu výlučne s predchádzajúcim písomným súhlasom banky.

Podľa bodu 5.2 Obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne a.s. pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom, pri splácaní pohľadávky banky sa z došlých súm uhrádzajú jednotlivé záväzky dlžníka v tomto poradí: splatné poplatky a náklady banky súvisiace s úverom v poradí od najskôr splatného záväzku, úroky z omeškania podľa poradia najskôr splatného úroku z omeškania, úroky z prečerpania podľa poradia od najskôr splatného úroku z prečerpania, úroky podľa poradia od najskôr splatného úroku a istina úveru.

Podľa predloženej Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0329/2013/CE zo dňa 28.3.2013 spolu s jej prílohou, kde je uvedené meno a priezvisko, rodné číslo žalovaných, spolu s číslom úverového účtu a dátumom uzavretia zmluvy, došlo k postúpeniu pohľadávky z postupcu - Slovenská sporiteľňa, a.s. na postupníka - žalobcu, čím je preukázaná aktívna legitimácia žalobcu v tomto konaní.

Z prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 28.3.2013 vyplýva, že istina úveru po splatnosti predstavuje sumu 4.077,33 eur, výška omeškaných splátok predstavuje 5.156,53 eur, úroky z omeškania predstavujú sumu 250,22 eur a 88,31 eur a úroky z úveru 736,45 eur.

Oznámeniami o postúpení pohľadávky zo dňa 5.4.2013 Slovenská sporiteľňa, a.s. žalovaným oznámila, že pohľadávku z uzavretej úverovej zmluvy postúpila žalobcovi a uvedený záväzok je možné od okamihu tohto oznámenia uhradiť výlučne plnením postupníkovi.

Oznámeniami zo dňa 27.2.2013 právny predchodca žalobcu žalovaným oznámil, že ku dňu 18.2.2013 vyhlásil mimoriadnu splatnosť poskytnutého úveru a vyzval žalovaných na zaplatenie celkovej dlžnej sumy vo výške 5.102,32 eur.

V zmysle § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

V zmysle § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie konanie, ktoré

a) je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby,

b) môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe a pri ktorom sa využíva najmä omyl, lesť, vyhrážka, výrazná nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

V zmysle § 23a ods. 1. a 2. zákona o ochrane spotrebiteľa, typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Typová zmluva nesmie obsahovať

a) neprimerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, najmä

1. podmienky, ktoré viažu predaj výrobku alebo poskytnutie služby na odobratie iného výrobku alebo na prevzatie inej služby,

2. podmienky, ktorými sa podmieňuje predaj výrobku alebo poskytnutie služby požiadavkou, aby spotrebiteľ zabezpečil pre predávajúceho ďalšieho spotrebiteľa, ktorý s ním uzavrie rovnakú alebo podobnú zmluvu;

b) podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

Z § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“) vyplýva, že spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Z § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priechi dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Ako vyplýva z § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

V zmysle § 111 Občianskeho zákonníka, zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

Podľa § 511 Občianskeho zákonníka ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

Ako vyplýva z § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 546 Občianskeho zákonníka, dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník.

Ako vyplýva z § 548 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka, učiteľ je povinný dlh splniť, ak ho nesplnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval. Ručiteľ môže proti veriteľovi uplatniť všetky námietky, ktoré by mal proti veriteľovi dlžník. Uznanie dlhu dlžníkom je účinné voči ručiteľovi, len keď s ním vysloví súhlas.

V zmysle § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Ako vyplýva z § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ môže postúpiť pohľadávku, len ak to pripúšťa osobitný predpis. Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky z veriteľa na tretiu osobu, postupuje sa podľa osobitného predpisu (Občiansky zákonník).

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Ako vyplýva z § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka je dvojnásobok úrokovej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades

a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

V danej právnej veci mal súd na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými v 1. a 2. rade bola uzavretá zmluva o úvere, ktorá bola na žalobcu postúpená zmluvou o postúpení, ktoré postúpenie bolo preukázané v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka ako aj zákona o spotrebiteľských úveroch a preto má súd za to, že je daná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní.

V danom prípade bola medzi účastníkmi uzavretá úverová zmluva, ktorá je absolútnym obchodom a takýto vzťah sa spravuje treťou časťou Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy. V predmetnej veci však ide o spotrebiteľský úver, ktorý je regulovaný osobitnou právnou úpravou (zákon č. 258/201 Z.z. o spotrebiteľských úveroch). Za spotrebiteľský úver sa považuje akákoľvek odložená platba a samozrejme napriek absolútnemu obchodu sa úver popri inštitúte pôžičky nedal nezahrnúť medzi právne vzťahy označené ako spotrebiteľské úvery. Ide však o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, pričom spotrebiteľ úver prijíma na spotrebu. Teda ide o typický občianskoprávny vzťah. Spotrebiteľský úver je jeden z najfrekvencovanejších občianskoprávných vzťahov.

V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, je potrebné v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy), na tieto vzťahy aplikovať právnú úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo.

Podľa vyššie cit. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa., pričom spotrebiteľ sa nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Žalovaný v 1. rade ako aj žalovaná v 2. rade vzniesli v priebehu konania námietku premlčania.

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 01.05.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný aj z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku bez ohľadu na skutočnosť, či žalovaní vzniesli námietku premlčania.

Zo strany žalobcu došlo k zosplatneniu úveru ku dňu 18.2.2013, pričom týmto dňom sa stali splatnými splátky, ktorých splatnosť mala nastať v zmysle úverovej zmluvy až po tomto dátume. Splatnosť splátok, ktorých lehota splatnosti uplynula pred týmto dňom, nie je dotknutá. Žaloba zo strany žalobcu bola podaná na tunajšom súde dňa 3.9.2014, preto v zmysle vyššie uvedeného, premlčané sú všetky splátky pri ktorých splatnosť nastala pred dňom 3.9.2011. Pri tejto úverovej zmluve sú premlčané splátky

splatné od 20.11.2004 do 20.8.2011. Nepremiľčané sú splátky splatné od 20.9.2011 do 20.10.2014. Jedná sa tak o 38 nepremiľčaných splátok po 72,69 eur.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávne úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

Súd je toho názoru, že ust. čl. V. bod 4. zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 21.10.2004 v rozpore s § 54 ods. 1 OZ zhoršuje postavenie žalovaných ako spotrebiteľov, keďže výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka sa prakticky vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

V danej súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

Uvedené ustanovenie zmluvy (čl. V. bod 4.) je tak možné považovať aj za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka.

V danej súvislosti súd poukazuje aj na názor vyslovený v napr. v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.9.2012 sp.zn. 20Co/35/2011, rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.09.2013 sp.zn. 1Co/95/2013.

Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.01.2014 sp.zn. 19Co/98/2013 „...aj keď je úverová zmluva absolútnym obchodom a je nutné na ňu aplikovať Obchodný zákonník, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva, a teda že úprava Občianskeho zákonníka je pre nepodnikateľov výhodnejšia a obchodnoprávnu úpravu nemožno považovať za výhodnejšiu ani z pohľadu možnosti splácania úveru pri zachovaní zmluvy, keďže úprava zmluvnej klauzuly o odstúpení od zmluvy predpokladala zároveň zosplatnenie úveru. Preto na predmetnú spotrebiteľskú vec v časti právneho úkonu - odstúpenie od zmluvy dopadá úprava občianskeho práva.“

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka, súd poukazuje na výklad uvedený vyššie a zároveň na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013, podľa ktorého „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porovnaj tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).“

Nakoľko sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, súd sa ďalej pri svojom rozhodovaní v danom prípade zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru pri ročnej úrokovej sadzbe vo výške 11,80 % v čase podpisu zmluvy.

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 5 rokov v období október 2004 činil úrok 6,10% p.a. resp. úvery pre obyvateľstvo boli poskytované pri sadzbe 8,00% p.a. Z toho je zrejmé, že úrok dohodnutý medzi účastníkmi v danom prípade značne neprevyšuje mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.

Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že úver je odplatným právnym úkonom. Odplatu (cenu) predstavujú spravidla úroky. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 Obchodného zákonníka).

Kauza úverového právneho vzťahu spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia peňažných prostriedkov má dlžník (prijímateľ úveru) platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje (úverové obdobie); v takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov (porov. Štenglová/Plíva/Tomsa a kol., Obchodní zákonník, komentár 9. vydání C.H.BECK str. 1153).

Úverové obdobie teda čas, na ktorý sa peňažné prostriedky poskytujú, medzi podstatné náležitosti úveru nepatrí. Pokiaľ však si účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby (do splatnosti úveru) nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu. Jeho typickým znakom v občianskoprávných veciach je jeho administratívny strop (limit).

Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/1998, dohodnuté úroky, t.j. zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, resp. jeho splátok. Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania.

Takýto záver Najvyššieho súdu SR je logický a je potrebné s ním súhlasiť, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi konania.

V danej právnej veci žalobca pristúpil k zosplatneniu celého úveru ku dňu 18.2.2013, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany žalobcu došlo k určeniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti úveru a súd preto dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 18.2.2013, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.10.2014 sp. zn. 5Co/223/2014, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/83/2013 zo dňa 7.5.2014.

Napríklad z rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/370/2013 zo dňa 27.10.2014 vyplýva: „Podľa zákonom stanovenej úpravy splatnosti úrokov podľa obchodného ako aj občianskeho práva (§ 658 ods.1 OZ podľa ktorého pri peňažnej pôžičke možno dojednať úroky) úroky sú splatné najneskôr spolu s istinou. Veriteľ nie je oprávnený žiadať od žalovaného ako dlžníka zmluvné úroky aj po splatnosti úverovej istiny. Z uvedenej zákonnej úpravy nevyplýva, že po vyhlásení celého úveru za splatný sa ďalej úročí istina úveru do zaplatenia (do vrátenia peňažných prostriedkov prislúchajú úroky len v prípade vrátenia peňažných prostriedkov pred dobou splatnosti podľa § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka). Uvedený záver vyplýva z podstaty zmluvného úroku, ktorý je odplatom za užívanie finančných prostriedkov, ktoré sa poskytujú veriteľovi do doby splatnosti (veriteľ neposkytuje finančné prostriedky po lehote splatnosti).“

V danej súvislosti je potrebné poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.9.2012, v ktorom sa uvádza: „Ústavný súd v tejto súvislosti nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z dohodnutého úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo „zmluvný úrok vo výške 15,8 % ročne od 26. 8. 2009 do zaplatenia“ patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu, a tiež výšku sumy (a štruktúru žalovanej čiastky) prislúchajúcej, resp. priznanej sťažovateľke, rozšíril vecnú argumentáciu na podporu správnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, opätovne poukazujúc na štandardnú obchodnoprávnu judikatúru v tejto oblasti. Súčasne sa tým vyrovnal aj s námietkami sťažovateľky, ktoré sú z veľkej časti totožné s tými, ktoré uplatnila aj na ústavnom súde. Tento výklad považuje ústavný súd za ústavne akceptovateľný.“

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a na to, že úroky z úveru boli súčasťou jednotlivých splátok, žalobcovi tak vznikol nárok na istinu spolu s úrokom z úveru iba do februára 2013, teda istina a úrok z úveru z 18 nepremiovaných splátok. Pri výške istiny 4979,09 eur a celkovej dojednanej dobe splácania - 120 splátok a výške splátky 72,69 eur tak v sebe každá splátka zahŕňala istinu úveru v sume 41,49 eur a úrok z úveru v sume 31,20 eur. Za obdobie 18 mesiacov, tak žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie istiny a úroku z úveru v celkovej sume 1308,42 eur (18 x 72,69 eur) a zároveň nárok na 20 splátok istiny po 41,49 eur spolu v sume 829,80 eur. Spolu predstavuje nárok žalobcu na dlžnú nepremiovanú istinu a úroky z úveru sumu 2138,22 eur.

Platby žalovaných v sume 3581,67 eur boli zarátané na najskôr splatné splátky, pričom sa jednalo o premiovanú časť dlhu (82 splátok po 72,69 eur, teda spolu 5960,58 eur), preto ostáva ešte uhradiť nepremiovanú časť dlhu v sume vyššie uvedenej.

V súvislosti so započítavaním platieb žalovaných najskôr na istinu a až následne na príslušenstvo pohľadávky súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 20. 09. 2011, sp. zn. 6Co 39/2011, podľa ktorého ak zmluva umožňuje ľubovôľu dodávateľa v tak závažnej otázke, akou je rozhodovanie o účele platby, a teda svojvoľné rozhodovanie o výške nielen príslušenstva, ale v konečnom dôsledku aj o výške samotnej istiny pohľadávky, nerešpektujúc pritom určenie účelu platby zo strany spotrebiteľa, je zmluva v tejto časti hrubo nevyvážená. Ustanovenie zmluvy vedúce k opísanému stavu je v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ nie je spotrebiteľom osobitne vyjednané, ale je v rámci kontraktácie nadiktované v režime tzv. štandardnej typovej (adhéznej) zmluvy, ide vždy o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Súd v danom prípade tiež nemohol akceptovať zložené úročenie pri spotrebiteľskom úvere, ako to požaduje žalobca, nakoľko pri takomto úročení dochádza k duplicitnému úročeniu úrokov z omeškania úrokmi z omeškania, ako aj vyčísľovaniu úrokov z úveru z úrokov z úveru.

V tejto súvislosti je možné porovnať rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 9Co/5/2013 zo dňa 07.01.2014 v obdobnej veci, z ktorého súd cituje nasledovné: „V zmysle čl. II. bod. 3 zmluvy o splátkovom úvere sa totiž zmluvné strany dohodli, že splatné úroky a splatné poplatky sa dňom ich splatnosti, uvedenej v základných podmienkach zmluvy, pripíšu k istine a stávajú sa jej súčasťou. Žalobca tak zrejme po určitom čase pripisoval k istine (k sume poskytnutého úveru) splatný úrok, úrok z omeškania a príslušné poplatky. Podľa odvolacieho súdu sa však žalobca môže domáhať dohodnutého úroku vo výške 17,30% ročne len z poskytnutého úveru vo výške 1.078,80 eura a nie aj z poplatkov, splatných úrokov ani z úrokov z omeškania. Ak však žalobca vyčíslený úrok, úrok z omeškania a poplatky pripočíta k sume poskytnutého úveru a celú sumu nazve istinou a následne sa domáha ďalších úrokov z úrokov, úrokov z úrokov z omeškania, úrokov z poplatkov a tiež úrokov z omeškania z úrokov, úrokov z omeškania z úrokov z omeškania, úrokov z omeškania z poplatkov, takýto postup vyčísľovania istiny v prípade spotrebiteľských zmlúv podľa názoru odvolacieho súdu nie je prípustný, nie je v súlade s normami na ochranu spotrebiteľa, preto by bolo potrebné uvedenú zmluvnú podmienku posúdiť v zmysle generálnej klauzuly ust. § 53 Občianskeho zákonníka, či takéto zmluvné dojednanie obsiahnuté v spotrebiteľskej zmluve nie je v zmysle noriem na ochranu spotrebiteľa neprijateľnou zmluvnou podmienkou.“

Podľa čl. II. bod. 4 zmluvy o splátkovom úvere sa zmluvné strany dohodli, že splatné úroky a splatné poplatky sa dňom ich splatnosti, uvedenej v základných podmienkach zmluvy, pripíšu k istine a stávajú sa jej súčasťou. Toto ustanovenie aj v súlade s vyššie citovaným rozhodnutím súd považuje za neprijateľné a neplatné pre rozpor s dobrými mravmi, preto absolútne neplatné s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka a s poukazom na citované uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/2011-19.

Pokiaľ ide o poplatky za správu úveru splatné po 3.9.2011, teda ešte nepremičané nároky na uvedené poplatky, v danom prípade sa jedná o poplatky po 2,99 eur, spolu v sume 20,93 eur za obdobie od 1.10.2011 do 18.2.2013.

Súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť nasledovné:

V zmysle § 37 ods. 21 zákona NR SR č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o bankách“) banke, zahraničnej banke a pobočke zahraničnej banky sa zakazuje požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu; to neplatí, ak ide o účet podľa § 708 až 715 Obchodného zákonníka, osobitného zákona alebo osobitnú službu, ktorá nie je podmienkou úverového vzťahu a ktorej podmienkou poskytnutia je písomný súhlas spotrebiteľa.

Zákaz podľa ustanovenia § 37 ods. 21 sa prvýkrát uplatní na úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je

vedený úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu, splatnú po 9. júni 2013 (§ 122s ods. 4 Zákona o bankách).

Z vyššie citovanej úpravy obsiahnutej v Zákone o bankách vyplýva, že účinnosťou novely č. 132/2013 od 10.6. 2013 priamo zákon zakazuje bankám požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za správu úverových účtov. Možno konštatovať, že predmetná novelizácia bola iba vyvrcholením v podobe zákonnej úpravy zákazu žiadania poplatkov za správu úverových účtov ako účtov, ktoré vznikajú na základe úverového vzťahu, ale ľuďom nič neprinášajú a sú dôležité iba pre finančné inštitúcie.

V danej právnej veci sa jedná o poplatky, ktorý sa stali splatnými pred uvedenou novelou zákona o bankách. Súd však predmetné dojednania o poplatku za správu úveru podrobil súdnej kontrole v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a predmetné dojednanie súd vyhodnotil ako neprijateľnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Je nesporné, že žalovaní ako klienti a dlžníci z úverového vzťahu boli povinní platiť žalobcovi ako veriteľovi poplatok za správu úveru v zmysle čl. I zmluvy o splátkovom úvere. Žalovaní boli povinní platiť žalobcovi ako veriteľovi za to, že tento pre svoju vlastnú potrebu vykonával akúsi správu úverového účtu, teda sledoval prijatie splátok, prípadné omeškania alebo iné pohyby na účte. Súd má za to, že keď žalobca ako veriteľ poskytol žalovaným ako dlžníkom úver, bolo len v jeho kompetencii, ako sa rozhodne predmetný úver spravovať, no je neprípustné, aby náklady s takouto činnosťou znášali žalovaní ako spotrebiteľia, ktorí za poskytnutie úveru, resp. konkrétnej finančnej čiastky zaplatili žalobcovi ako veriteľovi odplatu vo forme úroku z úveru, preto na žalovaných nemožno prenášať úhradu takýchto nákladov.

Súd aj v tejto súvislosti poukazuje na už vyššie citované uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/2011-19.

S ohľadom na vyššie uvedené súd vyhodnotil dojednanie podľa čl. 1 bodu 1 úverovej zmluvy v spojení s ustanovením čl. 16.1.1 VOP o povinnosti zaplatiť poplatky za správu úveru, v danom prípade spolu v sume 20,93 eur, ako neplatné pre rozpor s dobrými mravmi, preto absolútne neplatné s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka.

V časti uplatneného nároku na istinu a úrok z úveru súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná iba čo do sumy 2138,22 eur (istina 1576,62 eur a úrok z úveru 561,60 eur), preto v tejto časti žalobe vyhovel. Súd pre úplnosť opätovne poukazuje, že žalobcovi vznikol nárok na úrok z úveru iba do dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti a preto nebolo možné vyhovieť ani jeho návrhu na priznanie úrokov z úveru po tomto dátume. Vo zvyšnej časti preto súd nárok žalobcu na úrok z úveru zamietol. Ako bolo vyššie uvedené, súd zamietol žalobu aj v časti premlčaného nároku žalobcu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd zaviazal žalovaných na zaplatenie sumy 2138,22 eur a žalobu čo do zvyšku ako nedôvodnú zamietol.

Konečná splatnosť úveru z dôvodu zosplatenia nastala dňa 18.2.2013, týmto dňom nastala splatnosť celého úveru poskytnutého žalovaným. Žalobcovi teda dňom nasledujúcim po tomto dni preukázateľne vznikol nárok na úrok omeškania z celej dlžnej sumy. Podľa zistenia súdu výška úroku z omeškania ku dňu 19.2.2013 bola 8,75 % ročne (8 % + 0,75 % - úroková sadzba ECB k uvedenému dňu). Žalobcovi teda vznikol nárok na úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne z dlžnej sumy, súd preto zaviazal žalovaných zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 2138,22 eur od 19.2.2013 do zaplatenia a čo do zvyšku v tejto časti žalobu zamietol.

Súd žalovaných v 1. a 2. rade zaviazal na plnenie žalobcovi spoločne a nerozdielne v súlade s § 511 Občianskeho zákonníka a bodom 19.8. Všeobecných obchodných podmienok podľa ktorého ak je na strane Klienta ako účastníka právneho vzťahu medzi Bankou a Klientom viac osôb, sú záväzky týchto

osôb voči Banke spoločné a nerozdielne, pokiaľ tieto VOP, osobitné obchodné podmienky alebo Zmluva neurčia inak.

Vo výroku rozsudku, ktorý ukladá povinnosť dlžníkovi i ručiteľovi zaplatiť žalovanú pohľadávku tomu istému veriteľovi, u každého z nich však zo samostatného právneho dôvodu, treba jasne vyjadriť okrem iného aj povahu záväzku, najmä z hľadiska toho, či sú dlžník a ručiteľ povinní plniť každý celú pohľadávku a či splnením pohľadávky jedným z nich zanikne povinnosť druhého (R 2/1975).

Pri uvedenej formulácii nezakladá súdne rozhodnutie v rozpore s hmotnoprávnym základom veci dva samostatné výroky o povinnosti dlžníka a ručiteľa zaplatiť veriteľovi rovnakú sumu s príslušenstvom. Súčasne je pre úplnosť vyjadrenia hmotnoprávných vzťahov medzi účastníkmi konania potrebné, aby súd v dôvodoch rozhodnutia uviedol, že určitú sumu, ktorú vo výroku prisúdil spolu s príslušenstvom, je jeden zo žalovaných povinný zaplatiť ako dlžník veriteľa a druhý ako ručiteľ dlžníka. Nie je totiž vhodné, aby výrok rozsudku obsahoval také skutočnosti, ktoré svojou povahou patria do odôvodnenia rozhodnutia.

Súd preto žalovaného v 3. rade ako ručiteľa podľa dohody o ručení zo dňa 21.10.2004 zaviazal na plnenie v súlade s § 548 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže žalovaní v 1. a 2. rade ako dlžníci po výzve veriteľa dlh, za ktorý ručiteľ zodpovedal, nespĺnili.

Podľa § 160 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Bezprostredne vo výroku rozhodnutia je súd oprávnený určiť, že peňažné plnenie bude vykonané v splátkach. Vzhľadom na sociálnu situáciu žalovaných v 1. a 2. rade, kde zamestnaný je iba žalovaný v 1. rade, pričom obaja majú vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu, tiež s ohľadom na zdravotný stav žalovaného v 3. rade, súd povolil žalovaným uspokojiť nárok žalobcu v primeraných splátkach.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. I

- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené / § 205 a/
- f) rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote , možno sa jej plnenia domáhať návrhom na výkon exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.